บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ก. การเตรียมการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และแผนการสอน รวมทั้งขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้คุมการวิจัย และสอบถาม สนทนากับครูผู้ใช้หลักสูตรและแผนการสอน เพื่อเป็นแนวทางและข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามฉบับชั่วคราว

ข. การสร้างแบบสอบถามฉบับชั่วคราว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยคำถามซึ่งมีลักษณะการตอบ ๓ แบบ คือ

๑. แบบมีคำตอบให้เลือกเพียงคำตอบเดียว

๒. แบบมาตราส่วนประเมินค่า ซึ่งแบ่งระดับความคิดเห็นเป็น ๔ ระดับ

๓. แบบบรรยายให้แสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

เนื้อหาของแบบสอบถามผู้วิจัยแบ่งออกเป็น ๔ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบใช้แบบสอบถาม แบบเลือกตอบ

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้แผนการสอนวิชาภาษาไทย ใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า

ตอนที่ ๓ ความคิดเห็นเกี่ยวกับส่วนประกอบต่าง ๆ ของแผนการสอนวิชาภาษาไทย ใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบต่อแผนการสอนวิชาภาษาไทยใช้แบบสอบถาม แบบให้บรรยายแสดงความคิดเห็นโดยเสรี

คำถามแต่ละข้อที่สร้างขึ้นพยายามยึดหลักที่จะให้ความสะดวกแก่ผู้ตอบมากที่สุดรวมคำถามทั้งหมด ๑๑๒ คำถาม

ค. การสร้างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับชั่วคราวไปทดลองใช้กับครูชั้นประถมปีที่ ๑ ในจังหวัดบุรีรัมย์ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร ในโรงเรียนสังกัดอำเภอต่าง ๆ ได้แก่ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอประโคนชัย อำเภอลำปลายมาศ และอำเภอพุทไธสง จำนวน ๒๐ คน และนำแบบสอบถามฉบับชั่วคราวไปให้ผู้มีความรู้เกี่ยวกับแผนการสอนวิชาภาษาไทยจำนวน ๔ ท่าน ตรวจแก้ไขคือ

๑. อาจารย์ชาติชาตรี โยสีดา นักวิชาการศึกษา ๕ ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

๒. อาจารย์ชำรง ชูทัพ นักวิจัยการศึกษา ๕ กองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

๓. อาจารย์สงบ พงษ์อารยะ ศึกษานิเทศก์จังหวัดบุรีรัมย์ ฝ่ายภาษาไทย

๔. อาจารย์สุกิจ สุวานิช หัวหน้าคณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์

นอกจากนั้นยังให้ผู้เชี่ยวชาญทางภาษาไทยคือ อาจารย์สมทรง ชีวพันธุ์ ภาควิชาภาษาไทย วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ ช่วยขัดเกลาสำนวนภาษาไทยให้ด้วย

เมื่อแบบสอบถามฉบับชั่วคราว ได้ผ่านการตรวจแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิ และผ่านการทดลองใช้แล้ว ผู้วิจัยได้แก้ไขปรับปรุงให้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ รวมคำถามที่เหลือทั้งหมด ๗๘ คำถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ จำนวน ๕ คำถาม

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้แผนการสอนวิชาภาษาไทยจำนวน ๑๐ คำถาม

ตอนที่ ๓ ความคิดเห็นเกี่ยวกับส่วนประกอบของแผนการสอนวิชาภาษาไทย จำนวน ๕๘ คำถาม

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบในการปรับปรุงแก้ไขแผนการสอนวิชาภาษาไทย จำนวน ๑ คำถาม

(ดูแบบสอบถามในภาคผนวก)

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูชั้นประถมปีที่ ๑ จากโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ ๒๑๗ คน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ๒ คน และโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ ๒ คน รวมครูที่เป็นตัวอย่างประชากรทั้งหมด ๒๒๑ คน จากโรงเรียนละ ๑ คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแยกประเภทคือ สุ่มตัวอย่างจากครูชั้นประถมปีที่ ๑ ซึ่งสอนในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษาเขมรเป็นภาษาถิ่น จำนวน ๑๐๙ คน และสุ่มจากครูที่สอนในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษาอีสานเป็นภาษาถิ่นจำนวน ๑๑๒ คน จากโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ทั้งหมด ๗๖๐ โรงเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

บัณฑิตวิทยาลัยได้ออกหนังสือเรียนผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ ขอความร่วมมือจากหัวหน้าส่วนการศึกษา ศึกษาธิการจังหวัด และนายกเทศมนตรีเมืองบุรีรัมย์ เพื่อแจกและเก็บแบบสอบถามโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัด แบบสอบถามบางส่วนผู้วิจัยก็ได้แจกและเก็บด้วยตนเอง

การแจกและเก็บแบบสอบถามนี้ดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๒๙ มกราคม ถึงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๒๒ ซึ่งผู้วิจัยได้รับคืนจากตัวอย่างประชากรทั้งหมดครบตามจำนวนคือ ๒๒๑ ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีวิธีการดังต่อไปนี้

๑. คำนวณหาค่าร้อยละของคำตอบแบบเลือกตอบ

๒. คำนวณหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่าโดยกำหนดค่าคะแนนออกเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

มาก	ให้คะแนนเป็น	๔
ค่อนข้างมาก	"	๓
ค่อนข้างน้อย	"	๒
น้อย	"	๑

จากการกำหนดค่าดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาหาค่าเฉลี่ยจากสูตร[๑] ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\Sigma fX}{N}$$

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย

N = จำนวนคำตอบทั้งหมด

f = จำนวนความถี่

X = ค่าคะแนนคือ ๔, ๓, ๒ และ ๑

---

[๑] ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๗), หน้า ๔.

เมื่อได้คำคะแนนแล้ว ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของระดับค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น ดังนี้

๓.๕๖ – ๔.๐๐	ประเมินค่าอยู่ระดับ	เห็นด้วยมาก
๒.๕๖ – ๓.๕๕	"	เห็นด้วยค่อนข้างมาก
๑.๕๖ – ๒.๕๕	"	เห็นด้วยค่อนข้างน้อย
๑.๐๐ – ๑.๕๕	"	เห็นด้วยน้อย

หลังจากนั้นจึงหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคำตอบแต่ละข้อ โดยใช้สูตร[๑] ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\Sigma fX^2}{N} - \left[\frac{fX}{N}\right]^2}$$

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

f = จำนวนความถี่

X = คะแนน

N = จำนวนคำตอบทั้งหมด

หาค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการตอบแบบสอบถามระหว่างครูที่สอนในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษาเขมร กับครูที่สอนในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษาอีสานเป็นภาษาถิ่น โดยใช้สูตร[๒]

---

[๑] ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, หน้า ๕๑

[๒] เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๗ – ๘๘.

$$z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sigma(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)} \quad \ldots\ldots\ldots\ldots(1)$$

และ $$\sigma(\bar{X}_1 - \bar{X}_2) = \sqrt{\frac{\sigma_1^2}{N_1} + \frac{\sigma_2^2}{N_2}}$$

แทนค่า $\sigma(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)$ ใน (1)

$$z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{N_1} + \frac{\sigma_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ z แทนอัตราส่วนวิกฤต

$\bar{X}_1$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของครูที่สอนในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษาเขมร

$\bar{X}_2$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของครูที่สอนในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษาอีสาน

σ_1 = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ $\bar{X}_1$

σ_2 = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ $\bar{X}_2$

ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๕

ส่วนที่เป็นคำถามแบบปลายเปิด ซึ่งให้ผู้ตอบบรรยายแสดงความคิดเห็นโดยเสรี ผู้วิจัยได้นำคำตอบทั้งหมดซึ่งเป็นปัญหาและข้อเสนอแนะมารวบรวมเข้าด้วยกันเป็นข้อ ๆ และเรียงลำดับจากข้อที่มีผู้เสนอแนะมากที่สุด ไปจนถึงข้อที่มีผู้เสนอน้อยที่สุด

<u>การนำเสนอข้อมูล</u>

หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์เสนอในรูปตารางกึ่งบรรยายและสรุปผลการวิจัย